

806 12 ג' ניסן כ"ז

ט"ו אדר ב' תרנ"ה

ט"ו ניסן כ"ה

481|4,5

482|8,12

483|13

485|1,2

486|5,9

487|1

488|3

489|8,12

265|4 266|8

272|7 275|7

276|10 280|8

282|6 283|12

289|8 290|11

293|9 294|11

296|6 297|7

303|8 304|15

305|21 311|3

312|10 316|7

317|11 318|16

321|7 322|9

323|2 324|8

325|10 326|17

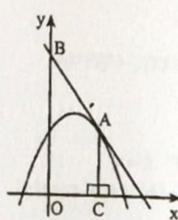
330|3 331|9

332|11 333|18

336|5 337|9

339|3 340|7

חשבון דיפרנציאלי – פולינומים (5 יחידות)

- .1. לגרף הפונקציה $y = -x^2 + 2x + 3$ מעבירים משיק בנקודה $A(2;3)$. המשיק חותך את ציר ה- y בנקודה B . מנוקודה A מורידים אנך AC לציר ה- x . חשב את שטח הטרפז $ABOC$ (O – ראשית הצירים).
- תשובה: 10.

- .2. הישר $y = 2x + 4$ משיק לגרף הפונקציה $y = x^2 + 8x + c$ מצא את ערכו של c .

תשובה: 13.

- .3. לגרף הפונקציה $y = -x^4 - 16x^2 + 2a$ מעבירים משיק בנקודה שבה $y = 4$ מצא את השיעור המשיק הוא 16.

תשובה: 10.

- .4. הנקודות A ו- B נמצאות על גרף הפונקציה $y = x^3 - 7x + 1$, כך ששיעור ה- x בנקודה A גדול ב-4 משיעור ה- x בנקודה B . ידוע כי המשיקים לפונקציה בנקודות A ו- B מקבילים זה לזה. מצא את שיעורי הנקודות A ו- B .

תשובה: $B(-2;7)$, $A(2;-5)$

- .5. נתונה פונקציה $y = -5x + 11$ ונתונה נקודה $(-5;0)$ הנמצאת מחוץ לגרף הפונקציה. דרך נקודה הנתונה מעבירים משיקים לפונקציה הנתונה. מצא את נקודות החשקה ואת משוואות המשיקים.

תשובה: $y = -13x - 5$ ($-4;47$), $y = 3x - 5$ ($4;7$)

- .6. גраф הפונקציה $y = 2x^2 - ax + 8$ ($a > 0$) משיק לציר ה- x . מצא את a ואת שיעורי נקודות החשקה.

תשובה: $(2;0)$, $a = 8$

- חקור את הפונקציות הבאות על פי התכונות הבאים ומצא:
א. תחום הגדרה. ב. נקודות מינימום ומקסימום. ג. תחומי עלייה וירידה.
ד. נקודות חיתוך עם הצירים. ה. שרטט את גראף הפונקציה.

$$y = x^4 - 18x^2 + 32 \quad .8$$

$$y = x(12 - x^2) \quad .7$$

- .9. נתונה הפונקציה $f(x) = -x^3 + 15x^2 - 63x + 49$
א. חקור את הפונקציה ומצא: תחום הגדרה, נקודות קיצון, תחומי עלייה וירידה, נקודות חיתוך עם ציר ה- y .
ב. הראה שאחת מנקודות החיתוך של הפונקציה עם ציר ה- x היא $(1;0)$.
ג. שרטט סקיצה של גראף הפונקציה.
ד. כמה נקודות משותפות יש לגרף הפונקציה ולציר ה- x ?

- .10. חקרו את הפונקציה $y = 3x^4 - 8x^3 + 6x^2$ ומצאו:
 א. תחום הגדרה.
 ב. נקודות מינימום ומקסימום. ג. תחומי עלייה וירידה.
 ד. נקודות חיתוך עם הצירים. ה. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.

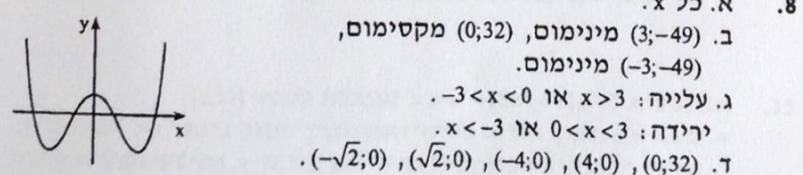
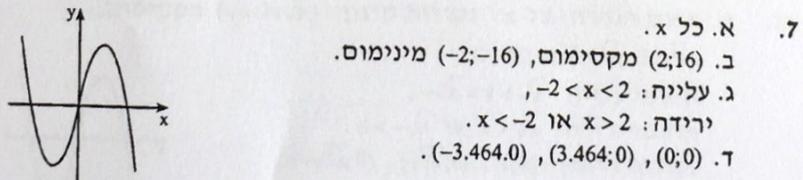
- .11. נתונה הפונקציה $y = x^4 - 4x^2$.
 א. חקרו את הפונקציה ומצאו: תחום הגדרה, נקודות קיצון, נקודות חיתוך עם הצירים.
 ב. מצא את תחומי החיבובות והשליליות של הפונקציה.
 ג. מצא לפחות ערכים של k , הפונקציה חותכת את הישר $y = k$ ב- 2 נקודות. (3) ב- 3 נקודות. (2) ב- 4 נקודות. (1) ב- 5 נקודות.

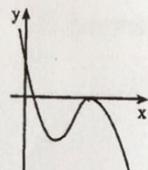
- .12. לפונקציה $f(x) = \frac{x^3}{3} - x^2 + mx + 10$ יש נקודה קיצון ב- $x = -1$.
 א. מצא את m .
 ב. מצא את נקודות המקסימום והמינימום של הפונקציה, וشرط סקיצה של גרף הפונקציה.
 ג. מצא כמה פתרונות יש למשוואה $0 = f(x) - 13$.

- .13. גраф הפונקציה $y = ax^2 - (a+7)x + 4a + 12$ חותך את ציר ה- x בשתי נקודות ($a > 1$). שיפוע המשיק לגרף בנקודת חיתוך הימנית מבין השתיים שווה ל- 9. מצא את a .

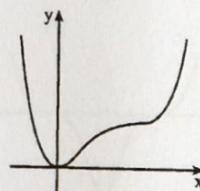
- .14. נתונה הפונקציה $y = -x^3 + 3ax$, $a > 0$.
 א. מצא: תחום הגדרה, נקודות קיצון, תחומי עלייה וירידה, נקודות חיתוך עם הצירים (במידת הצורך, הביע תשובה רק באמצעות a).
 ב. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.
 ג. לפחות ערכים של k חותך הישר $y = k$ את גраф הפונקציה (הבע באמצעות a):
 (1) בנקודת אחת. (2) בשתי נקודות. (3) בשלוש נקודות.

תשובות:

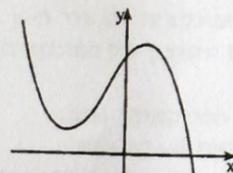

- .9. א. תחום הגדרה: כל x .
 נקודות קיצון: $(3; -32)$ (מינימום),
 $(7; 0)$ מקסימום.
 עלייה: $3 < x < 7$; ירידת: $x > 7$ או $x < 3$.
 נקודת חיתוך: $(0; 49)$.
 ד. בשתי נקודות.

- .10. א. כל x .
 ב. $(0; 0)$ מינימום.
 ג. עלייה: $x < 0$, ירידת: $x > 0$.
 ד. $(0; 0)$.

- .11. א. תחום הגדרה: כל x . נקודות קיצון: $(\sqrt{2}; -4)$ מינימום, $(0; 0)$ מקסימום,
 $(-\sqrt{2}; -4)$ מינימום. נקודות חיתוך:
 ב. $x \neq 0$, $-2 < x < 2$, שליליות:
 $k < -4$ (4). $k = -4$ או $k > 0$ (3). $k = 0$ (2). $-4 < k < 0$ (1).

- .12. א. 3.
 ב. $(\frac{2}{3}; 1)$ מקסימום, $(1; -3)$ מינימום.
 ג. פתרון אחד.

.10 .13

- .14. א. תחום הגדרה: כל x . נקודות קיצון: $(\sqrt{a}; 2a\sqrt{a})$ מקסימום,
 $(-\sqrt{a}; -2a\sqrt{a})$ מינימום.
 תחומי עלייה: $-\sqrt{a} < x < \sqrt{a}$,
 $x < -\sqrt{a}$ או $x > \sqrt{a}$
 תחומי ירידת:
 נקודות חיתוך: $(-\sqrt{3a}; 0)$, $(\sqrt{3a}; 0)$, $(0; 0)$.
 $k = 2a\sqrt{a}$ (2). $k < -2a\sqrt{a}$ או $k > 2a\sqrt{a}$ (1). ג.
 $-2a\sqrt{a} < k < 2a\sqrt{a}$ (3). $k = -2a\sqrt{a}$ או

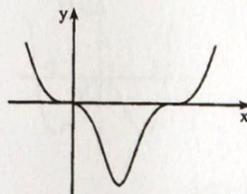
- .15. הfonקציה $y = x^3 - 15x^2 + 48x - 3$ מוגדרת בקטע $[0, 11]$.
 א. מצא את הערך הגדול ביותר ואת הערך הקטן ביותר של הfonקציה.
 ב. הסבר מדוע הfonקציה חותך את ציר ה- x בשלוש נקודות שונות.

תשובה: א. 41, -67.

16. לגרף הפונקציה $y = (3x-2)^5$ מעבירים שני משיקים ששיפועיהם 15. מצא את משוואות המשיקים.

$$\text{תשובה: } y = 15x - 14, \quad y = 15x - 6$$

17. מצא עבור הפונקציה $y = x^3 - 6x^2$.
 א. נקודות מינימום ומקסימום. ב. תחומי עלייה וירידה.
 ג. נקודות חיתוך עם הצירים. ד. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.

17. א. (729;-3) מינימום.

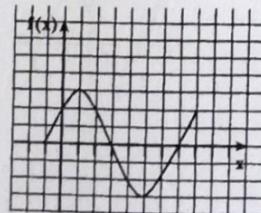
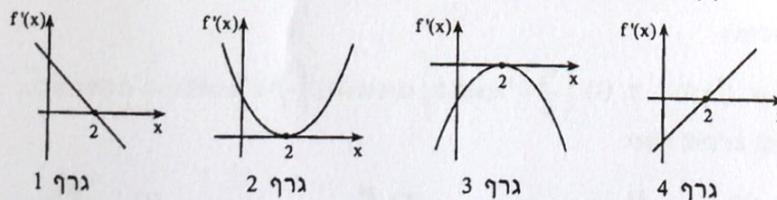
ב. עלייה: $x > 3$, ירידת: $x < 3$.
 ג. א. $(0;0)$.

18. לגרף הפונקציה $y = (x-6)^3 - x$ מעבירים משיק בנקודת $x = 4$.
 א. חשב את שיפוע המשיק. ב. מצא את משוואת המשיק.

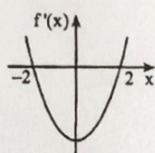
$$\text{תשובה: } y = -64x + 384$$

19. נתונה הפונקציה $a > 0, f(x) = 10\frac{2}{3}x^3 - 2a^2x^2 + a^2$.
 א. הבע באמצעות a את נקודת החיתוך של גרף הפונקציה עם ציר ה- y .
 ב. (1) הבע באמצעות a את השיעוריים של נקודות הקיצון של הפונקציה, וקבע את סוגן.
 (2) באיזה ריבוע נמצאת נקודת המקסימום של הפונקציה? נמק.
 ג. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה, כאשר למשוואת $f(x) = 0$ יש:
 (1) פתרון אחד. (2) שני פתרונות. (3) שלושה פתרונות.
 ד. הייעזר בסעיפים הקודמים ומצא עבור אילו ערכי a למשוואת $f(x) = 0$ יש:
 (1) שני פתרונות. (2) פתרון אחד. (3) שלושה פתרונות.

20. לפונקציה $f(x)$ יש רק נקודת קיצון אחת והיא נקודת מקסימום ב- $x = 2$.
 א. מהו הסימן של פונקציית הנגזרת $f'(x)$ עבור $x < 2$?
 ב. איזה מן הגרפים הבאים (1, 2, 3, 4) יכול לתאר את גרף הנגזרת $f'(x)$ של הפונקציה $f(x)$? נמק את בחירתך.

21. לפניך גרף הפונקציה $f(x)$ בתוחום $8 \leq x \leq -1$. נתון: $f'(-1) = 4$
 א. שרטט סקיצה של גרף פונקציית הנגזרת $f'(x)$ בתוחום $8 \leq x \leq -1$.
 ב. נתון: $f(0) = f'(0) = 4$. מצא את משוואת המשיק לפונקציה $f(x)$ בנקודת $x = 0$.

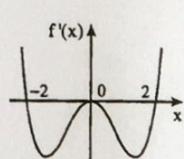

.22. ביצור מתואר גרף הנגזרת $(x)f'$ של פונקציה $(x)f$.

א. מצא את תחומי העליה והירידה של הפונקציה $(x)f$.

ב. מצא את שיעורי ה- x של נקודות הקיצון של הפונקציה $(x)f$ וקבע את סוג הקיצון.

ג. נתון גם: $f(0) = 0$. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה $(x)f$.

.23. ביצור מתואר גרף הנגזרת $(x)f'$ של פונקציה $(x)f$.

א. מצא את תחומי העליה והירידה של $(x)f$.

ב. נתון: $f(0) = 0$.

שרטט סקיצה של גרף הפונקציה $(x)f$.

.24. (x) היא פונקציה שתחומי החדרה שלה הוא $-3 \leq x \leq 3$.

לפניך גרף פונקציית הנגזרת $(x)f'$ בתחום $0 \leq x \leq 3$.

א. נתון כי $(x)f'$ היא פונקציה זוגית בתחום $-3 \leq x \leq 3$.

העתק את השרטוט למחברתך, וhasilם

את הגרף של $(x)f'$ לכל התחומים $3 \leq x \leq -3$.

ב. מהס ערכי x עבורם יש לפונקציה נקודות פנימיות?

ציין היכן יש מינימום וחיכן יש מקסימום. נמק.

ג. נתון: $f(x) > 0$ לכל x בתחום $-3 \leq x \leq 3$, $f(-2) = 1$.

שרטט סקיצה של גרף הפונקציה $(x)f$ בכל התחומים $-3 \leq x \leq 3$.

.25. א. נתונה הפונקציה $24 - 8x - 3x^2 - x^3 = f(x)$.

(1) הוכח שהפונקציה $(x)f$ יורדת לכל ערך של x .

(2) חשב את $f(-3)$.

(3) על-פי הסעיפים (1) ו-(2), מצא עבור אילו ערכי x הפונקציה $(x)f$ שלילית, ועבור אילו ערכי x היא חיובית.

ב. נתונה הפונקציה $g(x) = -\frac{x^4}{4} - x^3 - 4x^2 - 24x - 7$.

(1) מצא בעזרת סעיף א' את נקודות הקיצון של הפונקציה $(x)g$, וקבע אם היא מינימום או מקסימום.

(2) הסביר מדוע אין לפונקציה $(x)g$ נקודות קיצון נוספת.

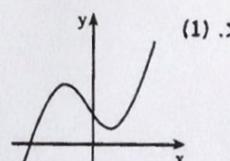
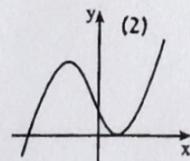
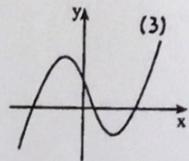
ג. מצא עבור אילו ערכים של a למשוואת $k = g(x)$:

(1) יש פתרון יחיד. (2) יש שני פתרונות. (3) אין אף פתרון.

תשובות:

$$19. \text{ א. } (0, a^2). \text{ ב. } (1, 0). \text{ ג. } (0, a^2) \text{ מינימום, } \left(0.25a; a^2 + \frac{a^3}{3}\right) \text{ מקסימום.}$$

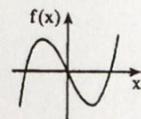
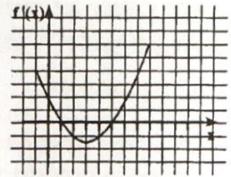
(2) בריבוע השני.

. a > 3 (3) . 0 < a < 3 (2) . a = 3 (1) . T

.20. א. חיובי. ב. גרען.

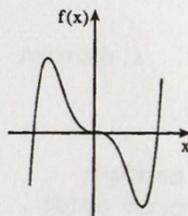
.21. $y = 2x + 2$ א. $f(x)$ ב. $f'(x)$

.22.

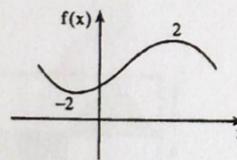
.א. עליה: $x < -2$ או $x > 2$
ירידת: $-2 < x < 2$

.ב. $x = -2$ מינימום, $x = 2$ מקסימום.

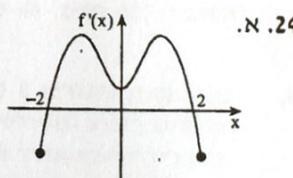

.23. ב.

.א. עליה: $x < -2$ או $x > 2$
ירידת: $-2 < x < 2$

.24. א.

.ב. $x = -2$ מינימום, $x = 2$ מקסימום.

.25. א. (3) חיובית: $x < -3$, שלילית: $-3 < x < 0$ (2).
 $f(-3) = 0$ (2).

.ב. $(-3; 35.75)$ (1).

.ג. $k > 35.75$ (3). $k < 35.75$ (2). $k = 35.75$ (1).

עבודת קיץ – בעיות קיצון (5 ייחדות)

1. מבין כל זוגות המספרים החיוביים שסכוםם 10, מצא את זוג המספרים שמכפלת ריבועו של האחד בחזקת השלישית של השני היא מקסימלית. מצא גם את המכפלה המקסימלית.

תשובה: 3456 , 4 , 6 .

2. הסכום של שני מספרים הוא a . הוכח כי סכום ריבועיהם המינימלי הוא $\frac{a^2}{2}$.

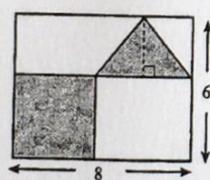
3. x ו- y הם שני מספרים חיוביים שסכוםם 1. א. הוכח: $\frac{1}{4} \leq xy$. ב. $\frac{1}{2} \geq x^2 + y^2$.

4. סכום של שלושה מספרים אי-שליליים הוא 30. נתון כי שניים מהמספרים שוויים זה לזה. מצא את שלושת�数ים שמכפלתם: א. מקסימלית. ב. מינימלית.

תשובה: א. 10 , 10 , 10 . ב. 0 , 0 , 30 או 15 , 15 , 0 .

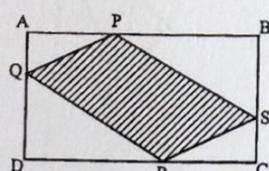
5. חוטכים חוט שאורכו 8 ס"מ לשני חלקים. מכל אחד מהחלקים מכינים ריבוע. מה צריך להיות אורץ כל אחד מהחלקים, כדי שסכום השטחים של שני הריבועים יהיה מינימלי?

תשובה: 40 ס"מ, 40 ס"מ.

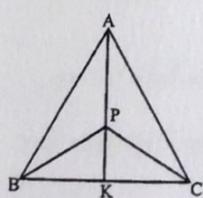
בתוך מלבן שאורכו 8 ס"מ ורוחבו 6 ס"מ חסומים ריבוע ומשולש אפורים. מה צריך להיות אורץ כל אחד מהחלקים כדי שהשטח האפור יהיה מינימלי?

תשובה: $\frac{1}{3} 24$ ס"מ.

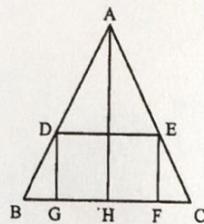
נתון מלבן ABCD שסmediו : 32 ס"מ ו- $AD = 24$ ס"מ. על צלעות המלבן מקצים קטעים: $CS = AQ = x$, $AP = CR = 2x$. מצא את שטחה המינימלי של המקבילית PQRS .

תשובה: 400 סמ"ר.

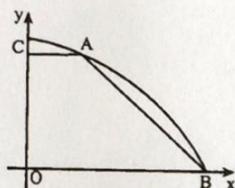
במשולש שווה-שוקיים ABC אורץ הבסיס BC הוא 4 ס"מ והגובה לבסיס הוא 2 ס"מ. הגובה חותך את הבסיס בנקודה K . נקודה P נמצאת על הגובה לבסיס בין A ל- K . מה צריך להיות אורכו של הקטע PK , כדי שסכום $(PA)^2 + (PB)^2 + (PC)^2$ של ריבועי מרחקי הנקודות P מקדקודיו המשולש יהיה מינימלי?

תשובה: $\frac{2}{3}$ ס"מ.

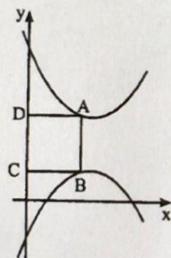
- .9. במשולש שווה-שוקיים שבסיסו 10 ס"מ ושוקו 13 ס"מ חסום מלבן שאחת מצלעותיו נמצאת על בסיס המשולש ושניים מקדוקדיו נמצאים על השוקיים. מה צריך להיות אורך הצלע DE של המלון, כדי ששטחו של המלון יהיה מקסימלי?

תשובה: 5 ס"מ.

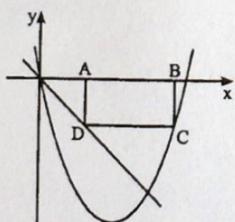
- .10. נקודה A נמצאת על גраф הפונקציה $y = -x^2 + 81$ בربיע הראשון. הקטע AC מקביל לציר ה- x . מצא מה צריכים להיות שיעורי הנקודה A, כדי שטח הטרפז ישר-זווית ABCO יהיה מקסימלי.

תשובה: (3; 72).

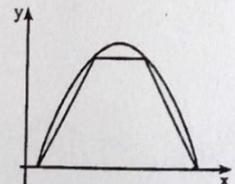
- .11. נקודה A נמצאת על הפונקציה $y = x^2 - 3x + 9$ בربיע הראשון. נקודה B נמצאת על הפונקציה $y = -x^2 + 3x - 2$. נקודות C ו-D נמצאות על ציר ה- y כך ש-ABCD מלון. מצא מה צריכים להיות שיעורי הנקודה A, כדי שהיקף המלון יהיה מינימי.

תשובה: (1.25; 6.8125).

- .12. בין גраф הפונקציה $y = -x^2 - 6x$, היישר $x = y$ וציר ה- x חסום בربיע הרביעי מלון ABCD מתלכדת עם ציר ה- x (ראה ציור). מה צריכים להיות שיעורי הנקודה B, כדי שטח המלון יהיה מקסימלי?

תשובה: (5.545; -2.524).

- .13. בין ציר ה- x וחסום טרפז (ראה ציור). נסמן ב- S את שטח הטרפז. חוכך: $S \leq 256$.

- .14. א. לאיילו ערכים של x המשיקים לגרף הפונקציה $y = -x^3 + 9x^2 - 24x$ יוצרים זווית חדה עם חכיוון החיוובי של ציר ה- x .
ב. מצא את הזווית החדה הגדולה ביותר ששימוש בחישובים של ציר ה- x .

תשובה: א. $2 < x < 4$. ב. 71.57° .